

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1228708/1

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב אליעזר איגרא, הרב שלמה שפירא, הרב צבי בן יעקב

המערערת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד דוד מנע)

הנדון: דחיית בקשה לגיור בהעדר יכולת לתת אמון בכנות המבקשת ונוכח כוונתה לחיות עם בן זוגה באיסור לאחר הגיור

פסק דין

לפנינו ערעור על החלטת בית הדין לגיור מיום ה' באדר ב' תשע"ט (12.3.19), שהיא המשך להחלטה מיום ג' בטבת תשע"ט (11.12.18), הדוחה את בקשת המערערת להתגייר כדת משה וישראל.

בית הדין לגיור קבע בהחלטתו שהואיל והמערערת מתגוררת עם בן זוגה, והלה מסרב להינשא לה בחופה וקידושין כדת משה וישראל אף אם תתגייר, אין אפשרות לגייר אישה החיה עם אדם המסרב לחיות איתה לפי ההלכה בחופה וקידושין.

המערערת טוענת כי מאחר שמדובר בגבר בן שמונים "חולה סכרת ולב אשר מאושפז תדירות בבית החולים תל השומר וסובל ממחלות קשות" שאינו מסוגל לחיות חיי אישות עקב מצבו, אין מקום למנוע את הגיור.

המבקשת טוענת בכתב הערעור שבנידון דידן יש מקום להסתמך על דעתו של הגרא"י ולדנברג זצ"ל בשו"ת ציץ אליעזר (חלק ו סימן מ) שבמי שמחוסר כוח גברא אין איסור ייחוד, בניגוד לדעתו של הגר"מ פיינשטיין זצ"ל בשו"ת אגרות משה (אבן העזר חלק ד סימן לה) הסובר שגם בכהאי גוונא איסור זה קיים, מלבד איסורים נוספים הקיימים במקרה שכזה. משכך לשיטת הגרא"י ולדנברג אף אם תתגייר ותתייחד [ללא נישואין] אין איסור בדבר.

והנה אם לדין יש תשובה דמה שהתיר הגרא"י ולדנברג היינו דווקא במי שכבר נשא נואשתו אסורה לו עתה שאינו מחויב לגרשה, וכמליצת הגמרא (סנהדרין כב, א) "אמר רב שמן בר אבא בא וראה כמה קשין גירושין שהרי דוד המלך התירו לו ליחד ולא התירו לו לגרש", אך מהיכי תיתי שנעשה מעשה לכתחילה לגייר ולהתיר דררא דאיסור?

לצערנו בנסיבות תיק זה ומבקשת זו – לאור התנהלותה בפנינו – עלינו לדחות את הערעור על הסף: **תנאי יסודי ובסיסי לגיור הוא כנות ואמירת אמת בפי המתגייר בפני בית הדין. אולם תוך כדי הדין התברר לנו כי מדובר באישה שבאופן סדרתי אין האמת נר לרגליה.**

כבר בכתב הערעור ציין בא כוח המערערת (סעיף 9) "בתה החיילת התגיירה כדין, ונותרה רק האימא, היא המערערת" – דבר שעלה גם בתחילת הדיון שהתקיים לפנינו ביום כ"ו בסיוון תש"ף (18.6.20) בשיחה של בית הדין עם האישה (לא נרשם בפרוטוקול).

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לאחר מכן בדיון שינתה המערערת את טעמה וטענה כי בתה הגדולה התגיירה, אך בתה הקטנה, החיילת, עדיין לא התגיירה. בהמשך הדיון התברר ששתי בנותיה של המערערת עדיין לא התגיירו, וכנראה נמצאות (או שאינן נמצאות) בהליך גיור.

בית הדין נזף בבא כוח האישה על העלאת טיעונים שקריים, והוא התנצל שרשם את העובדות מפי האישה. (לאחר הדיון הגיש בקשה נוספת, התנצל וטען פעם נוספת שהוטעה.)

בית הדין רואה בחומרה העלאת טענות שקריות בפניו, באופן סדרתי, ובפרט טענות מהותיות. לדעת בית הדין נתון זה המלמד על חוסר כנות בכוננת המבקשת להתגייר, מונע את המשך הליך הגיור מצד עצמו. משכך בית הדין לא רואה כל צורך להתפלפל בהלכה עם טענות הערעור.

נוסיף ונאמר חוסר יושר וחוסר כנות מאפיינים את התנהלותה, מאז שהגיעה לישראל, וכפי העולה מפסק דינו של ההרכב המיוחד לבירורי יהדות מיום ל' בניסן תשע"ז (26.4.17), פסק דין שעליו חתום אחד מהדיינים החתומים מטה. להלן חלקים ממנו:

[...] לא ברור לבית הדין על פי איזו זכאות הגיעה [אלמונית, אם המערערת פלונית] לארץ. אך מתוך המסמכים משמע שהביאו עדים לבית הדין שהעידו כביכול על יהדותם, ולאחר מכן התברר שאישור היהדות הושג במרמה, ולכן בוטלה יהדותם.

בין כך ובין כך [פלונית] הודתה שאמה הייתה רשומה רוסיה במסמכיה [...]

בית הדין עיין בתיקי משרד הפנים של המבקשות [...] מהתיק עולה ש[פלונית] הגיעה לארץ בשנת 95, בשלב ראשון נכנסה לארץ כזכאית 4ב – סעיף 4ב לחוק השבות – יהודייה ואחר כך התברר שהיא לא יהודייה. לאחר מכן ניסתה להגיש בקשה לחיים משותפים ומשלא הצליחה אף בכך, קיבלה בסופו של דבר באותה עת אישור על פי סעיף 5א במסגרת הטיפול בילדי זרים. עקב כך לא הייתה יכולה להתאזרח אלא רק לבקש מעמד של תושבות קבע (בהתאם לאותו הליך).

לא ברור על סמך מה קיבלה אישור בתחילה לעלות כיהודייה, ואולי מפני שאימה [אלמונית] קיבלה אישור יהדות בבית הדין – על פי אישור זה הזמינה את ביתה. כשהתברר לאחר זמן שהאישור ניתן במרמה והאם [אלמונית] הולכה שולל את בית הדין, בוטל מעמדה כיהודייה ובעקבות כך בוטלה זכאותה לפי סעיף 4ב [...]

העולה מהאמור לעיל הוא:

המבקשות אינן יהודיות, ומסתבר שאין להן זיקה כלשהי ליהדות.

המבקשת ניסתה להשיג אישור יהדות במרמה, וניסתה להשיג אזרחות במרמה. לאור הנ"ל אין מקום להפניית המבקשות להליך גיור.

אם ברצונן להתגייר עליהן לקיים הליך זה כפי הנוהל המקובל.

לאור עברה והתנהלותה בעבר, יש לקבוע שהיושר ואמירת האמת אינה נר לרגליה של המבקשת, לפיכך על אף טענתה שהאיש עמו היא חיה, אינו מסוגל לחיות חיי אישות, אין מקום להתערב בשיקול דעתו של בית הדין לגיור שסירב לקבלה.

ועוד, שהרי הדבר תלוי במחלוקת הפוסקים כפי שהזכרנו, וודאי שבית הדין לא טעה בדבר הלכה, בשיקול הדעת או בעובדות שזה הוא המקום החוקי וההלכתי של בית הדין הגדול להתערב. ולפי מה שכתבנו אף לדעת המתיר – ספק אם יתיר בנידון דידן כמבואר לעיל ששם מדובר שכבר נישאו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ולאור האמור, מאחר שבנותיה של המערערת לא התגיירו והן נוכריות, אין גם היגיון להיענות לבקשתה להתגייר, כשנראה שבקשה זו היא המשך להתנהלותה בהליכים קודמים וכדי לקבל אזרחות ישראלית 'בדרך המלך'.

מסקנות ומתן הוראות

א. כאמור הערעור נדחה.

ב. משורת הדין היה מקום לחייב את המבקשת בהוצאות לאוצר המדינה, אך מכיוון שמסתבר שמצבה הכלכלי דחוק, בית הדין לא יחייבה בהוצאות לפנים משורת הדין.

ג. פסק הדין מותר לפרסום לאחר השמטת פרטי הזיהוי של המערערת.

ניתן ביום ל' בסיוון התש"ף (22.6.2020).

הרב צבי בן יעקב

הרב שלמה שפירא

הרב אליעזר איגרא

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה